

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția „SOLIDARITĂȚII”, asociația institutelor financiare române

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cuglereana, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noișana, Oțteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de Impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercățiană, Șoimul (Utoara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Țibleşana, Untrea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sân.nărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL PE 1 AN LEI 120. — PE 1/2 AN LEI 60. NUMĂRUL 250 LEI.	COMITETUL DE REDACȚIE: Dom. RAȚIU, Ion I. LĂPĚDATU și Const. POPP Redactor responsabil: Vasile Vlaicu.	TAXA PENTRU INSERTIUNI: De fie-care cm ☐ 2 Lei. Bilanțurile după tarif special.
--	---	---

SUMARUL.

Industria ceramică română, Cluj. — Dela „Solidaritatea”, asociația institutelor financiare române. — Compunerea consiliilor de administrație. — Cronică simplă: Sindicatul băncilor.

Industria Ceramică Română, Cluj.

Importanța economică.

România prin întregirea sa cu provinciile alipite e una dintre cele mai bogate țări, țară, care are toate condițiile de a deveni și în privința industrială una dintre cele mai însemnate.

Bogățiile în petrol, cărbuni, metale și minerale, par a fi inepuizabile. Deci e datorința noastră, ca să facem posibilă valorizarea acestor bogății prin fondarea acelor industrii, ce ne lipsesc. Până acum mai puțin dezvoltată este industria ceramică, parte din motivul, că eram de credința, că materiile brute ne lipsesc, parte că eram obicinuiți, ca cele mai importante materii să le importăm din străinătate, așa între altele «chamottul» trebuincios uzinelor de petrol, topitoarelor de metale, sticlăriei etc. Mai departe se impoartă în cantități imense tot felul de articole de porțelanărie, începând dela porcelanul comercial până la produsele artistice.

După cum vom vedea mai la vale, prin descoperirea bogatelor zăcăminte de caolin în Transilvania precum și prin împrejurarea, că în nemijlocita apro-

priere a acestora se află și celelalte materii brute trebuincioase la fabricarea tuturor articolelor, începând dela chamotte până la cel mai fin porcelan, — este baza dată pentru dezvoltarea unei industrii mari ceramice, care ne va putea face independenți dela tributul dat străinătății, prin importarea diferitelor articole de acest soi.

Ne lipsesc datele pozitive cu privire la importul din străinătate, dar credem, că acest import anual face cel puțin 250 milioane de lei, oricât am fi de crușători.

Această sumă o plătim deci anual străinătății pentru articolele amintite, trebuincioase continuării industriei noastre. Dacă în viitor vom fi stare să prevedem numai trebuința internă, am făcut deja un pas gigantic pentru consolidarea economiei noastre naționale și pentru îmbunătățirea cursului leului nostru depreciat.

Căci cu cât vom putea reduce importul, cu atât vom putea ridica exportul, cu atât vom profita mai mult economiceste, vom ajunge mai curând la un bilanț activ comercial. Statul din partea sa va trebui să sprijinească direct și indirect toate acele industrii, cari, ca și industria ceramică, ameliorează bilanțul comercial. Cu timpul, și poate cât de ingrabă, vom ajunge, ca produsele ceramice, ce vor eși din uzinele noastre, nu numai să acopere trebuințele interne, ci să lucre și pentru export, dat fiind, că d. ex. în Orient trebuința e foarte mare și că statele din Balcani sunt tot state, cari impoartă asemenea articole.

Că ce însemnează industria ceramică, reiese din următoarele câte-va cifre, cari prezintă starea din

1896—1898. (Neavând alte date la dispoziție, ca valoare actuală s'ar putea lua sumele de jos, chiar și insuțite):

Franța, a ocupat în 2368 uzine peste tot 78400 lucrători, iar datele statistice ale importului și exportului sunt următoarele:

	M. Import	M. Export
Produce rezistente focului (Chamotte)	12.454.600	1.978.120
Tevi de drenage	2.370	19.300
Oale de flori	7.700	62.100
Pipe de lut	54.240	42.650
Articole de lut comun	115.700	508.000
Articole ceramice de piatră (Steinzeug)	188.500	678.800
Plăci de padiment	600.000	3.072.500
Articole de piatră (Hartsteingut)	1.084.500	2.352.200
Porcelan alb	472.900	3.510.100
„ decorat	2.465.700	5.671.800
„ biscuit	595.100	23.880
Total	18.050.710	17.889.450

Germania, a ocupat în 822 de uzine 64.812 lucrători, iar importul și exportul se vede din următoarele date:

	Import	Export
Articole ceramice de piatră	2.100.000	9.700.000
Porcelan (alb)	200.000	3.400.000
„ (decorat)	1.100.000	30.500.000
Total	3.400.000	43.600.000

În Austro-Ungaria (Aproape exclusiv în Boemia) s'au importat 5.975.300 și s'a exportat în valoare de 18.940.100 M. Singur exportul de porcelan decorat o de 8.934.500 M.

Anglia, care are o industrie ceramică foarte dezvoltată, a importat în anul 1898 peste tot în valoare de 18.309.800 și a exportat de 40.837.500.

America face toate eforturile pentru dezvoltarea industriei ceramice și avea în anul 1898: 6423 de fabrici cu 110.896 de lucrători și cu o producțiune în valoare de 381.934.400 M., cu toate acestea până la datul numit era avizată la import.

În timpul mai nou, Rusia și Italia au început dezvoltarea industriei ceramice. În considerare se poate lua numai Italia, căci Rusia în urma comunismului, a ruinat și ceea-ce avea.

Dacă toate statele au făcut cele mai mari eforturi pentru dezvoltarea acestei industrii, cu atât mai mult este de datorința noastră, a României, să sprijinim și să dezvoltăm această industrie, care e chemată a da dezvoltare mai mare tuturor etablismentelor noastre mari.

Că putem produce aceste articole în calitate tot atât de bună, nu încapă îndoială, căci după cum se

vede și din descrierea tehnică ce urmează, toate condițiile sunt date.

În primul rând trebuie să ne vină într'ajutor capitalul românesc, ca să putem dezvolta această industrie națională și nu ne îndoim, că acest capital își va ști face datoria.

Avem toată convingerea, că și guvernul român, văzând însemnătatea acestei industrii, ne va veni într'ajutor, așa că în scurt timp să putem ajunge ca să lucrăm și pentru export.

Sub regimul unguresc viața economică și dezvoltarea industrială a Ardealului au fost neglijate, căci guvernele ungurești de pe vremuri dădeau mai multă atenție Ungariei superioare (nordice) mai ales din anumite considerante politice. Astfel se explică, că, de când au fost aceste ținuturi desrobite, industria cu toate greutatețile de diferite naturi, ajutată însă de o puternică inițiativă privată ia avânt; s'au descoperit noi materii brute, pentru cari alergam mai înainte în străinătate.

Descoperirea caolinului din Ardeal încă e rezultatul acestei munci sistematice private.

Primele încercări și analize s'au făcut în laboratorul de renume european din Berlin «Thonindustrie» (Segger & Krammer) și s'a prezentat pe lângă analiză și probele obținute acolo, cari denotă calitatea excelentă a materialului nostru. A doua oară s'au făcut deja încercări pentru prelucrarea materialului în porcelan și s'au prezentat obiectele produse precum și expertiza completă, prin care se dovedește în deajuns calitatea superioară a materialului.

După cum este cunoscut, Böttger descoperitorul porcelanului, în 28 Martie 1709 o anunțat regelui Saxoniei, că i-a succes a descoperi năsipul fin și celelalte materiale trebuincioase la fabricarea porcelanului și că prin urmare e dată posibilitatea de a fabrica porcelanul din Extremul-Orient, atât de plăcut regelui. Tschirnhäuser, colaboratorul lui Böttger, urzitează înființarea fabricii cu acea motivare, că e păcat a duce aurul scump al țării în Extremul-Orient, când această industrie se poate face în țară». Și dacă motivarea lui Tschirnhäuser a fost la loc atunci, când era vorba numai de a satisface plăcerii artistice a regelui și când porcelanul nu forma decât un obiect de lux, cu atât mai mult se poate aplica azi, când porcelanul a devenit un articol de primă trebuință. Nu avem decât numai să ne cugetăm la obiectele de izolare la electricitate, la trebuințele igienice a spitalelor și particularilor etc. și ne vom convinge, că fără de porcelan nu se poate închipui nici chiar cea mai modestă gospodărie.

Acum, când după o robie de secolii ajungem să trăim o viață națională, care viață națională se reliează în viața economică, e de o sută de ori mai important, că ceea-ce se poate produce în țară, nu

e permis să importăm, căci dacă am face-o aceasta, atunci am putea ajunge la o catastrofă a vieții noastre național-economice.

Descrierea tehnică.

După acestea am început a ne interesa mai intensiv de problema fabricării porcelanului și rezultatul muncii noastre în cele ce urmează îl supunem aprecierii publicului, care se interesează de dezvoltarea și întărirea economiei fărăi noastre.

La marginea masivului cristalin a munților Gițăului, cari înconjoară dinspre W. Basenul transilvănean, pe frântura tectonică N N W — S S E. a masivului cristalin, se află erupțiunile de dacită, cari ne servesc caolinul, unul din cele mai importante din materialele prime ale industriei ceramice, iar în apropiere erupțiunile de pegmatită și cuarțul tot atât de trebuincioase și indispensabile în industria ceramică fină.

Zăcămintul de caolin se află în depărtare de 2-5 Km. de tren și circa 1/2 Km. dela drumul de țară.

Caolinita s'a format din erupțiunile de dacită, a căror substanțe mineralice originale sunt feldspatul, biotita, anfibolul și cuarțul, cari în afară de cuarț prin influența postvulcanică a gazelor sulfuroase, s'au caolinizat.

În zăcămintele de caolin se pot deosebi 3 zone principale și anume: una, care este mai bogată în caolină și săracă în cuarț, (care mai jos se va indica cu I), una mai bogată în cuarț și săracă în caolin (III) și una care face trecerea între cele două zone de mai sus (II).

Amăsurat acestei clasificări, s'au trimis spre cercetare și studiu din materialul nostru 4 eșantioane vestitulului laborator de industrie ceramică a prof. Dr. H. Seger și F. Krammer din Berlin.

Rezultatul cercetărilor, precum se va vedea mai jos, este foarte satisfăcător.

Analiza chimică a materialului brut a dat următoarele rezultate:

	I.	II.	III.
SiO ₂	65.69%	70.90	44.12
Al ₂ O ₃	22.00 „	21.44	18.01
Fe ₂ O ₃	2.99 „	0.57	1.44
CaO	0.10 „	0.08	0.12
MgO	0.05 „	0.02	0.04
K ₂ O	1.09 „	1.13	0.98
Na ₂ O	0.68 „	0.60	0.32
S	0.48 „	urme	0.18
SO ₂	0.05 „	—	0.03
H ₂ O	7.04 „	5.31	4.84
	<u>100.17 „</u>	<u>100.05 „</u>	<u>100.08 „</u>

Punctul de fuziune (topire) a materialului brut în baza determinărilor pyrometrice, făcute cu prizele Seger (Seger-kegel), este la

I. Segerkegel 29--30	(1650—1670° C)
II. „ 32	(1710° C)
III. „ 30	(1670° C)

Spălând și manipulând materialul brut cu apă și strecurându-l prin o sită, care are pe suprafață de cm. pătrați 5000 găuri, s'a obținut caolină fină la

I.	33.7 %
II.	36.6 „
III.	19.6 „

Iar caolina fină după manipularea ei electro-osmotică a dat caolină osmotică

I.	33.8
II.	47.1
III.	51.2

Analiza chimică a caolinei fine e următoarea:

	I.	II.	III.
SiO ₂	55.81 %	54.66 %	54.24 %
Al ₂ O ₃	33.51 „	33.97 „	33.88 „
Fe ₂ O ₃	0.95 „	0.54 „	1.10 „
CaO	0.05 „	0.09 „	0.15 „
MgO	urme	0.04 „	0.07 „
K ₂ O	0.71 „	1.06 „	1.29 „
Na ₂ O	0.42 „	0.64 „	0.53 „
S	urinc	—	0.03 „
SO ₂	—	—	—
H ₂ O	8.54 „	9.99 „	8.78 „
	<u>99.99 „</u>	<u>99.99 „</u>	<u>100.07 „</u>

Pentru ca să putem aprecia calitatea materialului nostru, să urmeze analiza câtorva materiale, de cari se folosesc cele mai renumite industrii ceramice din lume: *

	Meissen	Sèvres	Hall (Belgia)	Japonia	Karlsbad
SiO ₂	51.39 %	52.94 %	63.95 %	71.60 %	66.78 %
Al ₂ O ₃	35.44 „	28.91 „	25.59 „	18.71 „	22.70 „
Fe ₂ O ₃	0.72 „	0.48 „	0.69 „	1.19 „	0.55 „
CaO	—	3.99 „	urme	urme	0.97 „
MgO	0.75 „	0.17 „	0.54 „	—	urme
K ₂ O	0.80 „	11.70 „	2.07 „	4.16 „	1.07 „
Na ₂ O	0.80 „	0.68 „	0.98 „	0.18 „	1.51 „
CO ₂	—	2.48 „	—	—	0.55 „
H ₂ O	11.23 „	9.12 „	6.62 „	4.68 „	6.07 „
	<u>100.33 „</u>	<u>100.47 „</u>	<u>100.44 „</u>	<u>100.52 „</u>	<u>100.20 „</u>

Formula chimică a caolinitei este:

2 H₂O. Al₂O₃. 2 SiO₂, care transformată în greutate moleculară, corespunde la 39.7% Al₂O₃; 46.4 SiO₂ și 13.9% apă.

* Analizele sunt luate din opul: Handbuch der gesamten Thonindustrie von Bruno Kerl Dritte Auflage verarbeitet von Eduard Kramer u. Herman Hecht, Braunschweig 1907, pag. 1371, 13 75 și 1376.

În natură, coalină pură, care să corespundă formulei empirice, foarte rar se află. Conținutul în Al_2O_3 este totdeauna acela, care scade în favorul conținutului de SiO_2 și altor impurități. Calitatea unei caoline o determină conținutul ei în Al_2O_3 , cu cât e mai mare acest conținut, cu atât este caolina mai bună.

Examinând sub acest raport analizele de mai sus, ne rezultă, că locul prim îl ocupă caolina de Meissen cu un conținut de 35.44% Al_2O_3 și după ea urmează caolina noastră, cu un conținut de aproape 34%. Conținutul de Al_2O_3 a celorlalte caoline, este mult inferioară, ba a celei din Japonia e chiar sub 20% și a celei din Karlsbad abia ceva peste 20%.

Superioritatea caolinei noastre ne-o dă chiar și gradul înalt de fuziune a ei, care la caolina fină este la

I. Segerkegel	34	(1750° C)
II. „	34	(1750° C)
III. „	33	(1730° C)

Acestei caoline numai cea dela Meissen îi este superioară cu punctul de fuziune Segerkegel 35, pe când a celorlalte variază între 29 și 33.

În afară de coalină, pentru industria ceramică fină e aproape tot atât de trebuincios și indispensabil cuarțul și feldspatul.

Quarțul are menirea de a împiedeca o prea mare contractare a masei, când se usucă și de a împiedeca diformarea ei la ardere. Feldspatul, având un punct de fuziune mult inferior caolinei și cuarțului (Maximum Segerkegel 16), la ardere topindu-se la un grad de căldură mic, leagă părțile constitutive ale porcelanului — (caolina și cuarțul) mult înainte de a se fi ajuns la temperatura de fuziune a lor — într-o masă compactă și homogenă, fără ca forma dorită să sufere cea mai mică schimbare.

Feldspaturile, din cari în cea mai mare parte se formează coalina prin descompunere, se deosebesc de coalină prin conținutul lor mare în K_2O și Na_2O , care la diferitele feldspaturi variază între 8—17% și de care caolina pură este lipsită. — După ce feldspatul curat rar se găsește în natură în mase mai mari, ba în cele mai multe țări lipsește cu desăvârșire, partea cea mai mare a industriilor ceramice îl înlocuiesc cu roce eruptive cu un conținut mare în feldspat, cum sunt pegmatitele sau în Anglia o specie de granit, numită Cornisch-stone.

O pegmatită foarte bogată în feldspaturi este a noastră, ($K_2O = 5.42\% + Na_2O = 2.31\%$). Este o rocă compusă din feldspat, cuarț și mică, care se deosebește de rocele eruptive cu un conținut asemănător, prin mărimea indivizilor mineralici, din cari este formată și cari nu arare ori au mărimea în diametru până la 15—20 cm.

Pegmatită noastră, după datele laboratorului Seger și Krammer, este compusă din:

22.9%	Quarț
62.2 „	Feldspat și
14.9 „	Mica.

Dat fiind, că în industria ceramică fină și cuarțul formează un component esențial și dată fiind și marea dimensiune a indivizilor metalici, eliberându-se pegmatita de mică, ne servește un material de o calitate superioară.

Spre documentarea și întărirea celor mai sus espuse, să urmeze părerea laboratorului Seger & Krammer despre materialul nostru din Ardeal:

«In rezumat se poate constata, că din materialul brut prezentat, fabricarea produselor din industria ceramică fină (porcelan) se poate executa cu siguranță.

«Caolina obținută prin o spălare îngrijită, este corespunzătoare, poate fi vorbă numai de amestecul unei caoline ceva mai grasă, de ex. a celei obținută prin electro-osmosă. Feldspatul este satisfăcător la prepararea mai fină deja în calitatea prezentată, este însă oportun a-l separa.

«In ori-ce caz, cu materialul brut prezentat se pot deja face pietre rezistente focului (cărămizi refractare) servind scopuri metalurgice, zidării de cazane, sobe ceramice și cuptoare de var, gaz și ciment».

La fabricarea articolelor ceramice, o parte mare a muncii nu poate fi înlocuită cu munca mecanică a mașinilor, deci afară de calitatea superioară a materialului, are un rol deosebit de important experiența și îndemnarea lucrătorilor, mai ales la industria ceramică fină.

Partea tehnică a fabricării nu pretinde multă putere fizică, dar și altfel se poate subsuma între acele industrii, cari se pot învăța ușor. Tocmai din motivele acestea, de regulă se ocupă în mare parte femeile și copiii mai marișori.

În fabrica „Victoria“ din Karlsbad, lucrează 1400 de lucrători și sunt familii întregi tată, mamă, copii, cari exclusiv de generații întregi lucră în fabrică, câștigând sume destul de însemnate.

La fabricarea porcelanului se recere pedanterie, un grad anumit de simț, de bun gust și de frumusețe. Prin acestea apoi această industrie devine cel mai bun mijloc de educație populară. În Franța, Anglia, Germania și Cehoslovacia, fabricarea porcelanului a devenit o industrie populară.

Dacă ne cugetăm la talentele poporului român, mai ales în ceea-ce privește gustul (dovadă sunt minunatele țesături și cusături românești) nu ne putem un moment îndoi de progresul, ce se va face prin introducerea poporului nostru în această industrie.

Având deci toate elementele de judecată, putem afirma cu positivitate, că baza reală pentru creierea unei fabrici de porcelan e dată, și dacă am și absta de acele însușiri superioare, cari le are materialul nostru, suntem în poziția de a avea toate favorurile, cari le are ori-care fabrică de porcelan, care produce en-masse.

Mai rămâne a aminti în câte-va cuvinte chestia de rentabilitate, privită din punctul de vedere național-economic.

După informațiile primite dela un mare importator de porcelan, în anul 1921 s'au importat vase de porcelan cam 400—500 vagoane. Un vagon de porcelan alb comun costă cam 80—100.000 K. cehoslovace, la acest preț e a se mai adăoga vama de export a respectivei țări (pentru România 30% ad valorem) deci circa 30.000 K. Cs. Transportul până la intrarea în țară circa 20.000 K. Cs. deci peste tot se pote lua ca preț de cost per vagon minimal 150.000 K. Cs. Dacă luăm Coroana Cehoslovacă egală cu leul, deja la 400 vagoane vedem, că s'a dus de la noi din țară 60 milioane de lei. Această sumă numai pentru porcelanul comun (deci nu de lux).

După informațiile primite dela P. T. T. și C. F. R., statul a cheltuit în anul 1921 peste 30 milioane lei pentru materiale de porcelan importate.

Aceste câte-va cifre vorbesc destul de elocvent, ce însemnează, dacă acești bani rămân în țară. Dar mai mult, când prin creierea acestei industrii ajung la câștig o multime de brațe de lucru, cari formează un puternic factor național economic.

* * *

Ne-am ținut de datorință a schița pe scurt rezultatele muncii noastre și a face cunoscut publicului, că în scurt timp uzinele noastre vor începe lucrarea firește gradat, începând deocandată cu fabricarea cărămizilor refractare (chamotte) apoi Steingut și porcelan tehnic (izolatoare pentru telefon și telegraf etc.) și în motivata presupunere, că în curând vom putea trece la fabricarea porcelanului de lux.

Nu ne indoim, că publicul nostru va sprijini această importantă industrie națională.

D. R.

„Revista Economică” cere sprijinirea comerțului și a industriei românești.

Este de datoria fie-cărui cetitor să răspândească „Revista Economică”

*

„Picurii cu strop de strop fac al mărilor potop” zice poetul. Adunați deci numerii „Revistei Economice” și veți face colecții frumoase pentru biblioteca Dvs, zicem noi.

Dela „SOLIDARITATEA”, Asociația Institutelor Financiare Române.

a) Ședința direcțiunei.

La 23 I. c. Direcțiunea „Solidarității” s'a ținut ședința sa obișnuită, fiind prezenți Domnii: Dr. Aurel Vlad, președinte, Dominic Rațiu, vicepreședinte, Constantin Popp, George Adam, Victor Muntean, Dr. Alexandru Aciu și secretarul „Solidarității”, Dl Vasile Vlaicu.

S-au desbătut și rezolvat chestiunile curente, între cari și următoarele:

1. Asupra modificării statutelor „Solidarității”, luându-se în considerare dorințele nnanime ale băncilor asociate, s'a hotărât a se preciza complet propunerile direcțiunei prin o comisie de trei, care să stabilească din nou modificările atât în conformitate cu necesitățile actuale moderne, cât și în conformitate cu principiile tradiționale ale „Solidarității”, în sfârșit avându-se în vedere cruțarea și reducerea cea mai mare posibilă în privința taxelor sau cotizațiilor anuale.

În această comisie au fost delegați Domnii Dominic Rațiu, Constantin Popp și Vasile Vlaicu.

Se va menține astfel baza legală veche în conformitate cu Legea Comercială art. XXXVII din 1875, ca însoțire, cu cvetele fundamentale și taxele de înscriere vechi, păstrându-se intact caracterul ei curat românesc și deschizându-se cadrele „Solidarității” astfel, ca să poată cuprinde toate băncile românești din România întregită și păstrându-se intactă revisia obligatoare.

2. Ce privește reorganizarea biroului „Solidarității” s'a hotărât, ca acesta să funcționeze chiar de acum în Cluj, fiind o simplă chestiune de timp mutarea directorului ei, Dl Ion I. Lăpedatu, la Cluj.

În locul devenit vacant prin demisiunea secretarului „Solidarității”, a Dlui Sofroniu Roșca, detașat la București, ca director al Sucursalgi băncii „Albina”, a fost ales cu unanimitate Dl Vasile Vlaicu șef de serviciu la Banca Agrară, iar ca administrator contabil a fost ales Dl Emil A. Chiffa.

3. S'a luat act de mutarea „Revistei Economice” organul „Solidarității” la Cluj și s'a hotărât formarea comitetului de redacție în frunte cu Domnii: Dominic Rațiu, Ion I. Lăpedatu și Constantin Popp, iar cu redactarea aceste reviste și a publicațiilor „Solidarității” a fost încredințat în baza art. 50 din Statute, Dl Vasile Vlaicu, secretarul „Solidarității”.

d) „Anuarul Băncilor” va continua să apară chiar în cursul anului curent, cuprinzând datele statistice a tuturor băncilor românești de pe anii 1919, 1920 și 1921.

e) Numărul revizorilor experți ai „Solidarității”, considerând mulțimea cererilor de revizuire, s'a augmentat. Anume Direcțiunea „Solidarității”, uzând de mandatul primit dela adunarea generală anterioară, a ales mai mulți revizori experți noi dintre contabilii cei mai vechi și mai bine reputați dela băncile membre ale „Solidarității”, respectându-se totodată și prevederile legii de organizare a Corpului Contabililor autorizați și experți contabili.

S'a stabilit următoarea listă a revizorilor experți :

Adam George,	Arad,
Albon Ion,	Cluj,
Albon Iosif,	Cluj,
Antonescu Virgil,	Arad,
Barbu N.	Oradia Mare,
Bontescu Virgil,	Sibiu,
Chiffa Emil,	Cluj,
Ciugudeanu Iuliu,	Lipova,
Crămpănescu Aurel,	Lugoj,
Crișan I.	Alba-Iulia,
Cristea Adrian,	Sibiu,
Enescu Iuliu	Cluj,
Gușu Andrei,	Sibiu,
Herța Constantin,	Săliște,
Jiga Mateiu,	Făgăraș,
Lăpedatu I. Ion,	Sibiu,
Marcu Traian,	Timișoara,
Muntean Victor,	Blaj,
Munthiu Nicolae	Cluj,
Odor Alexe,	Sibiu,
Orga Iosif,	Cluj,
Pap Ilie,	Arad,
Peculea Marius,	Cluj,
Popp Constantin,	Sibiu,
Popovici George,	Arad,
Rățiu Dominic,	Cluj,
Rebega Ion,	Sibiu,
Roșca Sofroniu,	București.
Șuluțiu Aurel St.	Nădlac,
Tătar Izidor,	Caransebeș,
Țișca Emil,	Năsăud,
Todica Gavril,	Geoagiu,
Urian Samuil,	Jibou,
Varga Ioan,	Reghin,
Vătășan Ioan,	Sibiu,
Vlaicu Vasile,	Cluj,

f) Ce privește cotizațiile membrilor „Solidarității”, până la modificarea statutelor, Direcțiunea a hotărât a se menține *status-quo*, încredințând biroul să reclameze dela membri cotizația de $\frac{1}{2}\%$ a capitalului social în conformitate cu hotărârea dela 17 Ianuarie 1921 a Direcțiunii, de asemenea să se reclameze și diferențele pentru taxele de înscriere asupra urcărilor de capital societar, aceasta în conformitate cu hotărârea dela 28 Noemvrie 1921.

g) au urmat la ordinea zilei apoi mai multe chestiuni de administrație curentă.

Lăsăm aici să urmeze raportul secretarului „Solidarității” prezentat cu această ocaziune;

Onorat Direcțiune!

În ședința Dvoastră dela 17 Ianuarie a. tr. prin conculsul de sub No. 4 ați încredințat biroul Solidarității să pregătească în timpul cel mai scurt proiectul pentru modificarea statutelor, care să fie prezentat Direcțiunii spre dezbateră.

Biroul „Solidarității” aflându-se în imposibilitate fizică a satisface încredințării acesteia, deoarece secretarul său fusese detașat la București, iar directorul său era reclamat de necesități politice superioare la conferințele dela Roma și dela Paris, mi-a revenit mie sarcina onorifică de a pregăti proiectul de modificare, din încredințarea personală a vicepreședintelui Dvs.

La pregătirea lui m-am folosit de proiectul, ce-l prezentasem comisiei de pregătire a Sindicatului Băncilor.

Acest proiect este prea bine cunoscut de toate institutiile financiare membre la „Solidaritatea”, după ce deja cu o lună mai înainte l-am trimis nu numai institutelor financiare membre, ci și filialelor acestora, directorilor, procuriștilor și membrilor Consiliilor de administrație.

Același proiect de modificare a statutelor l-am prezentat ședinței Direcțiunii Dvs. din 28 Noemvrie 1921, cu care ocazie s'au stabilit principiile fundamentale de modificare în cele următoare:

Se va convoca o adunare generală a »Solidarității» pe sfârșitul lunii Decemvrie 1921, căreia i se va propune modificarea statutelor astfel, că:

1) Sediul »Solidarității» se va muta la Cluj;

2) »Revista Economică» se mută la Cluj ca ziua de 1 Ianuarie 1922, dându-i-se organizație corespunzătoare, păstrându-se însă în comitetul de redacție locurile de onoare ale D-ilor Ioan I. Lăpedatu și Constantin Popp;

3) Taxele de înscriere ale membrilor »Solidarității» să rămână $\frac{1}{2}\%$, însă pentru urcările de capital să se reclameze diferența de taxe retroactiv;

4) Pentru acoperirea cheltuielilor de gestiune să fie obligate băncile membre a contribui anuai cu maximum 1% din profitul lor curat, după nevoie;

5) Numele să fie: »SOLIDARITATEA ASOCIAȚIA INSTITUTELOR FINANCIARE ROMÂNE», sediul Cluj.

6) Se vor lua în considerare după gradul utilității modificările propuse de Dl V. Vlaicu prin proiectul de modificare al statutelor, ce l-a prezentat.

Ce privește deci punctele 1—5 ne găsim în fața unei hotărâri precise a onor. Direcțiunii: numele, sediul, taxele de înscriere și acoperirea cheltuielilor de gestiune fiind precizate deja ca propuneri din partea Onor Direcțiunii absolut în afară de proiectul tipărit.

Cu toate acestea Onor. Direcțiune nu a respins proiectul prezentat, dar nici nu l-a acceptat ca o propunere a sa pentru adunarea generală și nici nu a stabilit în o formă concretă propunerile sale de modificare, ci a hotărât simplu a se considera singuraticele puncte după gradul utilității lor.

Prin urmare proiectul prezentat aici binevoit a-l accepta ca obiect de discuție eventual ca propunere din partea direcțiunii pentru adunarea generală.

Ce privește propunerile de modificare stilizate în acest proiect ar fi de cumpănit următoarele motive:

Scopul și sfera de activitate a „SOLIDARITĂȚII” s-ar putea amplifica și preciza conform exigențelor actuale moderne, întrucât le veți găsi indispensabile. Ar fi deci natural, să se înlocuiască § 4 din vechile statute cu § 2 al proiectului (fără p. 19) cu atât mai mult, că chiar și până acum activitatea „Solidarității” a trebuit să depășească cadrul vechiului § 4, operând în multe priviște agendele stilizate în § 2 al proiectului de modificare.

O modificare esențială se propune în proiect prin admiterea filialelor și a persoanelor fizice dela conducerea institutelor financiare membre, ca membri ordinari ai »Solidarității».

Utilitatea acestei modificări, care atinge adânc structura „Solidarității” rezultă din următoarele considerațiuni:

Numărul membrilor „Solidarității” a scăzut nu numai prin institutele rămase în teritor jugoslav: ca de ex. „Lucafașul” din Vârșeț, „Concordia” din Uzdiș, „Agricola din Ecica, Sentinela, Steaua, etc., ci a mai scăzut și prin fuziunile, în urma cărora vechii membri ai „Solidarității” au devenit filialele altor bănci mai mari. Această scădere a numărului membrilor ar fi de compensat prin admiterea filialelor în șirul membrilor ordinari.

Ce privește admiterea persoanelor conducătoare în șirul membrilor ordinari, utilitatea acestei modificări rezultă din următoarea considerație.

Aportul Institutelor financiare membre ale „Solidarității” este mai mult de natură materială. Contribuția de muncă intelectuală însă ele nu o pot presta decât prin angajarea persoanelor fizice și în special a persoanelor conducătoare libere, de orice preocupățiunea „pro domo”. Căci cristalizare unei păreri a unui institut financiar prin direcțiunea sau Consiliul său de administrație nu se face și nici nu se poate face decât ca o expresie a intereselor speciale ale respectivului institut, în timp ce interesul comun fie ordin mai înalt, aici o trebuie subordonat în mod dresc interesului special. Dar pentru clarificarea celei mai bune păreri în vederea interesului comun este nevoie de un tratament liber într-o corporațiune creată anume spre scopul acesta. Căci, dacă în cadrele unei ședințe de direcțiune a unui singuratic institut financiar părerea directorului, vizând salvarea interesului comun pentru finanțele țării, nu se poate lua în considerare față de interesele specifice ale institutului din chestiune, *această părere trebuie să-și aibă preutatea sa* în corporațiunea „Solidarității”, unde se tratează exclusiv de interesele comune.

Din acest punct de vedere, la dreptul vorbind, modificarea statutelor „Solidarității” n-ar însemna absolut nici o inovațiune, ci ar însemna simplu, că noi astăzi suntem în stare să apreciem însași temelia, din care s'a dezvoltat „Solidaritatea”. Doar este știut, că temelia „Solidarității” a fost constituită din „Conferințele directorilor de bancă”, niște conferințe, cari li privința utilității, lor pentru scopul comun erau superioare fazei actuale de procedură prin adunarea generală a „Solidarității”. Cel puțin din punctul de vedere al spontaneității și al libertății opiniilor și a creștinilor de interes comun erau superioare ori-cărei adunări generale a „Solidarității” în forma actuală, unde reprezentanții oficiali, delegați cu mandat precis din partea băncilor sunt obligați a respecta în toate privințele încredințarea primită dela comitenții lor. Ast fel, că din punct de vedere al utilității intelectuale conferințele directorilor de bancă, *această temelie istorică a „Solidarității”* erau superioare organizației actuale, care a trebuit să intervină exclusiv pentru a completa golul simțit de partea materială, de greutatea financiară și care lipsia conferințelor directorilor de bancă.

Reviza obligătoare de sigur trebuie menținută, așa cum este prevăzută prin vechile statute, considerând însă, că întregirea punctului c. din § 13 se impune prin intrarea băncilor mari de preste 10—15 milioane Lei în cadrele „Solidarității”. Această întregire s'ar putea lua din §. 65 al proiectului de modificare tipărit.

Ce privește taxele membrilor, acestea s'au cristalizat în mod practic până acum în felul următor:

După vechile statute existau, există și vor trebui să existe *cvotele fundamentale*, cari formează capitalul societar al „Solidarității”. Ele erau de câte 100 Lei, fiind obligat fie-care membru să verse cei puțin o cvotă fundamentală, având însă libertatea de a semna și vărsa și mai multe cvote fundamentale. Institutele mai mari aveau câte 10 cvote fundamentale.

Taxele de înscriere erau de $\frac{1}{2}\%$ a capitalului societar al institutelor membre, constituind fondul de rezervă al „SOLIDARITĂȚII”. Aceste taxe de înscriere urmează u se reclama și după urcările capitalurilor sociale.

Aceasta conform hotărârei Direcțiunii „Solidarității” din ședința dela 28 nov. 1921.

Dar, decare-ce din dobânzile capitalului societar și ale fondului de rezervă nu se putea acoperi budgetul și deoarece editura Revistei Economice și a celorlalte publicații se solda totdeauna cu deficit, acest deficit bugetar trebuia acoperit cumva prin o repartiție proporțională, an de an, până când în fine am ajuns la hotărârea D-vastră din 17 Ianuarie 1921 de a se care o *cotizație anuală de $\frac{1}{2}\%$ a capitalului social* dela institutele membre, cu începerea dela 1 Martie 1921, mai întregindu-se această modalitate de repartiție și cu hotărârea D-vastră din 28 Noemvrie 1921, prin care se autorizează Direcțiunea de a acoperi deficitul prin repartiție, după nevoile, până la 1% a profitului curat.

Este fapt dovedit, că „Solidaritatea” nu este o îndreptindere comercială pentru realizarea de beneficii prin operații lucrative, ci este o persoană morală, urmărind scopuri pur morale, iar partea materiale are de scop a coperi strict cheltuielile bugetare.

Onorată Direcțiune!

Cu toate că proiectul de modificare s'a trimis în o mie de exemplare tuturor celor interesați încă cu o lună mai înainte, împreună cu invitații speciale la adunarea generală extraordinară de astăzi, și cu toate că convocarea adunării generale extraordinare s'a făcut la timp prin organul „Solidarității”, cu toate acestea, este de prevăzut, că cerințele § ului 46 din vechile statute nu vor fi satisfăcute și adunarea generală convocată nu se va putea ține, ci va trebui convocată o nouă adunare generală extraordinară,

Dar chiar și în cazul acesta Dvs. sunteți chemați a vă preciza punctul Dvs. de vedere în privința modificării statutelor și a lua dispozițiile, ce credeți de cuviință pentru funcționarea biroului „Solidarității”.

b) Adunarea generală extraordinară a „Solidarității”.

În temeiul convocării publicate prin organul asociației la 31 Decemvrie 1921 s'a ținut adunarea generală extraordinară a „Solidarității” în ziua de 23 Ianuarie a. c. la orele 6 p. m. în biroul direcțiunii Băncii Agrare, Soc. Anon. Priv. din Cluj sub preșidenția D-lui dr. Aurel Vlad.

La această adunare au participat dintre băncile asociate următoarele:

„Agricola” din Hunedoara, repr. prin Dl Virgil Comșa
 „Albina” din Sibiu, „ Constantin Popp
 „Ardeleana” din Orăștie dr. Aurel Vlad
 „Banca Agrară din Cluj, dr. Laurian German
 „Banca Centrală” Virgil Comșa
 „Bihoreana” din Oradia-Mare „ N. Barbu
 „Casa Noastră” din Satu-Mare, Ion Răducanu
 „Economul” din Cluj Dnii Amos Francu
 și Iosif Orga

„Făgetana” din Făget Dl Dominic Rațiu
 „Grănițerul” Dobru „ „ „ „
 „Institutul de credit Mehadia „ „ „ „
 „Mercur” din Năsăud „ Emil Tișca
 „Nădlăcana” din Nădlac „ A. Șt. Șuluțiu
 „Patria” Blaj „ Victor Muntean
 „Sătmăreana” „ Seini „ Vasile Vlaicu
 „Victoria” Arad „ George Adam
 „Vulturul” din Săn Mărtin Victor Muntean.

Președintele, constatând prezența a 17 membri, un număr insuficient pentru a se aduce hotărâri valide în sensul art. 46 din statutele asociației, declară în consecință, că asupra modificării statulelor această adunare generală nu este capabilă să aducă decizii valide. Explică necesitatea de a se face uz de prevederile aceluiași articol din statute prin convocarea unei noi adunări generale extraordinare, care apoi va fi capabilă a notări fără considerare la numărul membrilor prezenți.

Adunarea generală hotărăște a se convoca o a doua adunare generală extraordinară cu aceeași ordine de zi, incredințând direcțiunea a stabili noul termen, la care se va avea în vedere, că această a doua adunare generală extraordinară nu se va ține la 31 Ianuarie, după cum s'a publicat deja, ci la o dată mai târzie, la tot cazul numai după terminarea alegerilor parlamentare, dar în aceeași zi cu adunarea generală ordinară a „Solidarității”, pentru ca membrilor din provincie să li se cruțe osteneala și cheltuiala unui nou drum.

Banca „Economul” din Cluj a prezentat în această adunare generală, prin delegatul ei, Dl Dr. Amos Francu, propuneri concrete în ce privește modificarea statulelor „Solidarității”, cari propuneri s-au predat biroului spre a se avea în vedere la redactarea proiectului direcțiunii.

Banca „Mercur” din Năsăud, prin delegatul ei, Dl Emil Tișca, cere instituirea de urgență a serviciului de informațiuni și intervenții în biroul „Solidarității” pentru-ca în chestiuni urgente, membrii să poată fi serviți cu efect și imediat. Așa de ex. în chestiuni speciale de reclamațiuni în materie de impozite și în alte chestiuni speciale. Prezintă reclamația generală contra Casselor Cereuale a Asigurărilor Sociale, cari încassează taxe extraordinare de grele fără deosebire la limitele de salarii ale funcționarilor. În deosebi se percep taxe după funcționarii superiori și directori, cari nici nu uzează, dar nici nu pot uza de serviciile casselor cereuale. Cere deci să se controleze baza legală a perceperei astorfel de taxe și să se intervină la Guvern pentru ștergerea și reducerea acelor la limitele legale și echitabile.

Adunarea generală incredințează Consiliul să favă intervențiile cerute.

Din partea mai multor membri se pune în discuție din nou chestiunea taxelor de 5% reținute la schimbul coroanelor dela bănci. În privința aceasta adunarea generală decide a se repeți din nou și cu toată insistența cererea băncilor către Ministerul de Finanțe, pentru restituirea acelor taxe, reținute din numerarul de casă al băncilor, fără să fi fost proprietatea acelor, ci fiind simplul rezultat al miilor de sume mărunte ale clienților aflate în administrarea băncilor, în timp ce proprietarii acelor, chiar prin ordinul Ministerului de Finanțe nu erau supuși la taxa de 5% având ei sume de bani în conturi sub limita taxabilă.

De asemenea s'a pus din nou în discuție anomalia produsă de trăgânirea lichidării intereselor financiare ale populației, cu Ungaria și cu Austria. Așa de ex. subscriitorii împrumuturilor de război ungare și austriace, cari și-au fost gajate titlurile lor la bănci, în mare parte la Budapesta, achitându-și prin împrumut de lombard chiar titlurile în chestiune — și aceasta este majoritatea cazurilor — fiind forțați la acest pas chiar de autoritățile fostei monarhii, sunt contrânși astăzi de băncile creditoare a-și achita împrumuturile de lombard, deși titlurile lor nu sunt recunoscute de nici unul dintre guvernele succesoare: în Ungaria nu s'au stampilat, în România nu s'au putut stampila în absență. În sfârșit acești debitori sunt siliți să plătească chiar astăzi cu dobânzi mari acele împrumuturi de război, adevărate niște hârtii fără contravaloare. Ar fi deci de reglementat stituația acestor debitori, fie prin liberarea lor de a plăti acele împrumuturi de lombard, fie prin măsuri de conversiune a titlurilor de război gajate în acest fel.

Adunarea generală incredințează direcțiunea să facă intervenții în favorul acestor debitori năpăstuiți.

Ne mai fiind nici o propunere pusă în discuție, adunarea generală se ridică la orele 7 p. m.

Invitare la abonament.

Cu numărul de față se începe noul abonament la „REVISTA ECONOMICA” în următoarele condițiuni:

pe un an întreg: Lei 120.—
o jumătate de an „ 60.—

Abonamente pe timp mai scurt de o jumătate de an nu se servesc.

Costul abonamentelor se poate trimite sau prin posta cu mandate postale, sau prin viriment la „Banca Agrară” Societate Anonimă Privilegiată din Cluj, în favorul contului „Revistei Economice”.

Toate băncile românești, membre sau nu la „SOLIDARITATEA” sunt rugate prin aceasta cu toată onoarea să primească vârsămintele de abonamente la ghișeurile lor pentru contul „Revistei Economice”, transferându-le prin viriment la „Banca Agrară” S. A. P. Cluj.

Compunerea Consiliilor de administrație.

În „Revista Economică” No. 48—49 din 31 Dec. 1921 citim un articol intitulat „Pentru băncile din vechiul regat” de Vasile P. Popa, că e o eroare capitală și de neiertat din partea instituțiilor financiare din vechiul regat, cari, desconsiderând elementele cu cunoștință și forță economică, au căutat să alăturească consilii de administrație din oameni fără pregătire economică, câtă vreme în Ardeal situația e mai bună, fiindcă în consiliile de administrație se întâlnesc oamenii cu serioase studii economice.

Di Popa cere băncilor din vechiul regat, că recunoscându-și greșala să caute a disolva consiliile de administrație compuse din oameni fără pregătire economică, alegând în consilii specialiști cu cunoștințe organice, forestiere, viticole, miniere, tehnice, și electrotehnice, ori să fie în situația să-și asume răspunderea, și să poată de urgență soluționa diferite chestiuni de interes economic, încurajând inițiativele bune, fără a le respinge numai din cauza lipsei de pregătire a membrilor din consiliu.

Suntem de acord cu Di Popa în chestiunea că membrii consiliilor de administrație să fie aleși dintre specialiștii tehnicieni. Dar negăm, că în privința aceasta la institutele din Ardeal, în special la cele românești, situația ar fi mai bună ca în vechiul regat. Dimpotrivă găsim și aici în consilii în preponderență absolută oameni, cari numai pentru viața economică nu s'au pregătit și cari în baza preocupărilor lor de alt ordin nici decât nu sunt în situația să și asume răspunderea pentru soluțiuni de dat cu concursul băncilor problemelor de interes economic.

Răul mare e, că cei nepregătiți economicște nu sunt în stare să distingă, ca i inițiative sunt de încurajat, și cari nu, decât doar din referatul funcționarilor, cari fiind de reacredință, fără controlul experților din consiliu, pot produce adevărate dezastre. Dar și chiar în cazul unor funcționari de conducere de bunăcredință, e indispensabil, ca membrii consiliului, în baza cunoștințelor de specialitate să fie în situația de-a exercita controlul necesar, nu numai în interesul instituțiunii, dar chiar și în interesul funcționarilor de conducere, pe cari să-i desărcineze, împărțind cu ei răspunderea. Ori un membru din consiliu fără experiență în cele economice, nu poate să împartă această răspundere în fond, ci numai de formă, ca figurant.

Admitem, că orice consiliu poate suporta și un număr oarecare de sinecuriști. Dar numărul acestora să nu prepondereze. În special în Ardeal institutele financiare aveau îndatorirea pe vremea regimului unguresc de a da o șinecură persoanelor, ce să expuneau în politică pentru neamul românesc, ori să distingeau fie ca oameni de litere și științe ori artiști etc. Aceasta se impunea atunci, fiindcă neamul românesc din Ardeal nu-și putea arăta pe altă cale recunoștința.

Acum însă, când aceste preocupări sunt încurajate de statul român din belșug, credem, că a sosit vremea, ca în interesul economiei naționale, pas de pas să reducem numărul șinecurilor în consilii, și să înregim consiliile cu experții, — cu atât mai

mult, cu cât nu ne mai lipsesc, — ca în vremurile trecute.

O proporție dreaptă ar fi s. e. următoarea:
1/4 parte experți în comerț (directori de bancă, comercianți, antreprenori etc)

1/4 parte experți în exploatarea industriale (ingineri, industriași, agronomi, forestieri etc)

1/4 parte experți în drepturi (advocați, profesori universitari de drept etc)

1/4 parte sinecuriști (politicieni, oameni de știință.)

Alegându-se în viitoarele adunări generale, la locurile devenite vacante, membrii în consilii după o asemenea șemă, am ajunge în câțiva ani să avem consiliile compuse din oameni binepregătiți și sunt sigur efectele se vor cunoaște.

În tot cazul nu se poate admite în special, ca administrațiunile de fundațiuni să-și impue în consilii sinecuriști, câtă vreme interesul institutului, și prin acesta și interesul fundațiunii cere, să se reprezinte fundațiunea acționară prin un specialist, care poate veghea tot așa de bine și asupra intereselor speciale, ce le-ar avea fundațiunea, pe cum poate da concurs și la coducerea institutului, câtă vreme sinecuristul va încasa tantiema satutară fără contraserviciu, — și pentru o parte și alta.

Adevărat, că alegerea membrilor în consiliile de administrație se face de către adunarea generală a acționarilor, de regulă prin votare secretă. Dar cu toate acestea nu e de loc secret, că hotărârile acestor adunări generale se cămulesc de câțiva oameni cu influință. Dela aceștia putem cere atâta, să-și asculte glasul convingerii lor, și să înceapă a face trecerea la proporția rațională a factorilor necesari în consiliile de administrație.

Aceasta trebuie să o facem în special la societățile din Ardeal, dacă nu vrem ca băncile noastre să rămână și în statul român, în rolul și la nivelul ce-l aveau pe vremea regimului maghiar: bănci de provincie fără importanță. Ing. Ioan F. Negruțiu

CRONICA SIMPLĂ.

Sindicatul Băncilor proiectat a se înființa prin adunarea generală de constituire dela 24 I. c. cuprinzând toate băncile din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș, nu a luat ființă. Anume, adunarea generală, constatând, că numărul băncilor înscrise este abia 31 bănci cu un total de capitaluri de 80,166.463.-Lei față de 34 bănci contrare sindicatului și reprezentând o forță covârșitoare, în timp-ce majoritatea băncilor invitate s'a abținut dela orice declarație, -a hotărât, că Sindicatul Băncilor din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș deocamdată nu se înființează, ci se vor redacta din nou statutele prin comisiuni regionale.

Băncile, cari s'au declarat contra sindicatului, preconizează o nouă redactare a statutelelor prin reducerea cercului de acivitate și în special prin reducerea taxelor cam la a 20-a parte din cele proiectate. În realitate, după standardul de astăzi, nici chiar taxele proiectate nu sunt suficiente pentru acoperirea cheltuielilor budgetare. S'a constatat deci, că o astfel de de corporație pur morală, lipsită de orice rentabilitate proprie și bazată exclusiv pe spiritul de jertfă, abia după reducerea considerabilă a scumpetei, s'ar putea face.

„Cine are urechi de auzit, să auză“, a zis Mântuitorul. Cine are ochi de văzut, să vadă, că „Revista Economică“ este singura foale românească luptând, pentru solidizarea forțelor economice românești.

Nu vă adunați averi, pentru-ca să vă chinuiți a le ascunde din fața impozitelor, ori pentru-ca să hrăniți cu ele scumpetea și specula. Osteniți-vă mai bine în cruțare și să deschideți calea concurenței libere.

Nu ascultați de profetul, care zice, că temelia economiei este satisfacerea trebuințelor, fiind-că el vi se oferă

imediat a vi le satisface spre deplina lui satisfacție. Lui i convine profeția trebuințelor.

Temelia economiei naționale este omul, care își administrează cuminte averile sale- Și fiecare om este născut miliardar prin numărul clipelor vieții sale: unii le risipesc, alții le chivernisesc. Atâta-i tot.

Cruțarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra pirateriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la cheltuiala, ce vi-o cer ei.

„Nu spera și nu ai teamă“, speranța și frica sunt cele mai grele sarcini din bilanțul vostru. Ele se pot balansa numai prin o convingere deplin întemeiată și prin siguranță.

„OLTEANA“

cassa de economii societate pe acțiuni în Viștea de jos

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de economii „OLTEANA“ societate pe acții se invită la

a XXVIII-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Viștea de jos la 22 Martie st. n. 1922 la 2 ore după amiază în localul institutului.

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghere în vederea urcării valorii acțiunilor la Lei 100.—
2. Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1921.
3. Propunerea referitoare la împărțirea profitului curat
4. Eventuale propuneri,

Domni acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în sensul §-lui 17 din statute, sunt rugați a-și depune acțiunile eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la cassa societății.

Acțiunile se pot depune și la institutele »Albina« Sibiu, »Furnica« Făgăraș până inclusiv 17 Martie 1921, iar reversele sunt a se înainta până în 20 Martie 1922 st. n.

Viștea de jos, la 10 Ianuarie 1922.

DIRECȚIUNEA.

ACTIVA

Contul Bilanț la 31 Decembre 1921

PASIVA

Casa în numerar	403.314 ⁰⁴	Capital societar	100.000 ⁰⁰ —
Depuneri proprii	926 ⁶⁰	Fond de rezervă	72.835 ⁵⁰
Escompt	394.865 [—]	„ „ penziune	17.946 ⁰⁵
Imprumuturi hipotecare	347.420 [—]	„ „ binefaceri	4.893 ⁷⁰
Efecte publice și diverse acții	274.300 [—]	„ „ clădiri	10.939 [—]
Credite de Cont-Curent	2.634.361 ⁸¹	Interese transitoare pro 1922	58.000 [—]
		Depuneri spre fructificare	3.767.173 ⁰¹
		Dividende neridicate	1780 [—]
		Profit transpus din anul trecut	1000 [—]
		Profit net	20.620 ¹⁹
			21.620 ¹⁹
	4,055.187 ⁴⁵		4,055.187 ⁴⁵

DEBIT

Contul Pierderi și Profit

CREDIT

INTERESE: pentru depuneri spre fructificare	93.472 ³³	Profit transpus din anul trecut	1000 [—]
SPESE: imprimare, registre, porto, diverse	4.593 ¹⁰	INTERESE: dela cambii	30.970 ⁴⁰
Chirie	500 [—]	dela imprumuturi hipotecare	21.005 ⁵⁰
Salare	13.000 [—]	dela credite de cont-curent	80.318 ⁶⁹
CONTRIBUȚIUNE: directă și aruncul comunal	5.500 [—]	dela efecte	7.963 ⁵⁰
după interesele depunerilor	9.347 ³⁰	Provizioni	7.909 ⁸³
1% la conturile producătoare de venit	1.135 ³⁰		
Profit transpus din anul trecut	1.000 [—]		
Profit net	20.620 ¹⁹		
	21.620 ¹⁹		
	149.167 ⁹²		149.167 ⁹²

Viștea de jos la 31 Decembre 1921.

Nicolae Borzea m. p.
Contabil.George Stanciu m. p.
Cassar.

Membrii Direcțiunii:

Nicolae Borzea m. p. Dionise Stanciu m. p. Ioan M. Șandru m. p. Ioan Bărbat m. p.
Ioan Dejenariu m. p. Pavel Borzea m. p. Augustin Șandru m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Ioan Banciu m. p. Nicolae Borzea m. p. Uictor Vulcan m. p.
Nicolae Țiuțiuarea m. p. Octavian Borzea m. p.

„OLTEANA“ Cassă de economie, societate pe acțiuni în Viștea de jos.

Propunerea Direcțiunii

referitoare la împărțirea profitului curat de Lei 21.620'19 în înțelegere cu comitetul de supraveghiere ne luăm voe a face următoarea propunere:

I. Să se dea 5% dividendă acționarilor. . . . Lei 5000'—

II. Restul de Lei 16.620'19 să se împartă precum urmează:

5% fonduri de rezervă	„	1081'—
2% „ de binefaceri	„	432'40
5% supradividendă acționarilor	„	5000'—
Dotație fondului de penziuni	„	2500'—
„ „ „ rezervă	„	2606'79
„ „ „ clădiri	„	1000'—
Remunerații funcționarilor	„	2000'—
Binefaceri	„	1500'—
La dispoziția direcțiunii	„	500'—

Totul Lei 21620'19

Viștea de jos, la 10 Ianuarie 1922.

DIRECȚIUNEA

„CETATEA“ BANCA ECONOMICĂ COMERCIALĂ S. A. BRAȘOV.

Prin această publicăm concurs cu termen până la 28 Februarie 1922 pentru următoarele posturi:

1. La Centrală în Brașov:

- 1 Director executiv,
- 1 Revizor,
- 1 Cassar,
- 1 Dactilograf sau o dactilografă.

2. La Sucursala din Cluj:

- 1 Director,
- 1 Contabil,
- 1 Cassar,
- 1 Secretar contabil,
- 1 Dactilografă,

3. La Sucursala Rupea:

- 1 contabil,
- 1 Cassar,

4. La Sucursala Odorheiu:

- 1 Contabil,
- 1 Cassar,

5. La Sucursala Galați:

- 1 Șef contabil.
- 1 cassar,

6. 3 posturi de Directori de Sucursale.

7. 8 posturi de practicanți la Centrală și diferite sucursale.

Toate aceste posturi pot fi ocupate și înainte de 28/II. 1922.

Condițiunile de salarizare sunt cele prevăzute în pragmatica în vigoare a funcționarilor, eventual după învoială.

După un an de serviciu de probă, toți vor fi

definitivați, urmând a se împărți la drepturile fondului de pensii și a tantiemei statutare.

La petiții sunt a se anexa:

1. Certificat de absolvire a studiilor,
2. Certificat de moralitate,
3. Eventualele certificate de serviciu,
4. Curriculum vitae.

Cei cu praxă de bancă și comercială și absolvenții școlii comerciale superioare, precum și ai Academiei comerciale și ai Universității Economice sunt preferați.

Brașov, la 14 Decembrie 1921.

DIRECȚIUNEA GENERALĂ

„Banca Economică în Semlac“ jud. Arad, societate pe acții.

Concurs.

Pentru împlinirea postului de primcontabil la sus numitul institut se publică concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Reflectanții au a dovedi absolvirea vreunei școli comerciale superioare.

2. Să fie capabil a conduce și încheia bilanțul independent.

Reflectanții își vor norma pretenziunile de salariu, cari se vor stabili în bunăînțelegere cu direcțiunea.

După 3 luni de probă întru cât va corăspunde va fi ales definitiv.

Pot concura și domnișoare sau dame.

Petițiunile se vor înainta până la 31 Ianuarie 1922; postul e de a se ocupa imediat.

1—2

Direcțiunea.

